

Nazionalismo Banala-Michael Billig

1. El estado en la era global

Egia al da, pentsalari posmoderno batzuk dioten bezala, estatu nazioa desagertzen ari dela? Artikuluak argudiatzen du "gu" eta "beraiek"en artean bereizten duen nazioaren ideia ez dela desagertu. Baina berak dio estatua agian aldatzen ari dela, baina ez desagertzen, eta estatu ezberdinek akumulatzen dituztenarma kopuru masiboari erreparatzea besterik ez dago. Posmodernismoaren arabera, nazionalismoaren funtzioa aldatu da, ya ez da estatu nazioa sortu eta erreproduzitzen dituen indar bat, baizik eta estatuak suntsitzen dituen indar bat. Nazionalismoaren bukaera predezitzen, Hobswanek esaten zuen XXI mednean mundua "será en gran parte supranacional e infranacional, pero incluso la infranacionalidad, se vista o no de mininacionalismo, reflejará el declive del antiguo estado nacion como entidad capaz de funcionar". Beste batzuk seinatzen dute estatua ez dela bakarrik goitik, globalizazioaren ondorioz, suntsitzen ari, baizik eta baita behetik ere, nazionalismo lokal eta regionalen ondorioz. Baino:

-Mugimentu independentistak oraindik estatu nazioak errebindikatzen dituzte, eta mugimentuak territoriaren arabera mugatzen jarraitzen dute, ez leialtasun tribalen inguruan adib. Gainera, joera guztiak ez dira nazioak bereizteko edo suntsitzekoak, kontrakoa ere eman da: Irlanda iparrak hegoarekin batu nahi, Ucraina Errusiaren parte izatea nahi duten indar politikoak..

-Estatu berriak bideragarriak iztaeko txikiak direla esaten dutenen aurrean: nazioen munduak beti eduki ditu superpotentzien itzalean zeuden nazio txikiak. Estatu nazioaren urrezko garaia izendatzen den garaian ere, Serbia eta Montenegro bezalako estatuak desagertu egin ziren superpotentziek eraginda. Hinsleyk esaten duen bezala, ezin da nahastu subiranotasun nazionala estatu nazio baten potentzia handiago baten menpetik aske izateko gaitasunarekin.

-Argudio ohiko bat da estatuak ente supranazional handiagoetan barnebilduak izateko presioak jasaten dirtuztela, honen adibide paradigmakoa EB izanik. Baina oso zalantzarria da EBk nazionalitatearen ideala beste komunitatea imaginatzeko era batekin ordezkaten ari dela: Izan ere, europar federalistak (Europa AEBtar moduko bat nahiko lukektenak), bai estatuen batura lasago bat nahi dutenak nazionalitatearen ideia betikitzen dute. Ikuspegi federalistak nazionalitatea ente handiago bati transferitzen dio, eta ez federalistak jaja egonkortuak dauden nazionalitateak babestu nahi ditu. Egia da, europaren barruan, lan indarraren, ondasun (bien) eta kapitalen zirkulazio librea dagoela, baina barruko mugak ahuldu direlarik, kanpokoak indartu dira. Migrazioaren auziari begiratzea nahikoa da. Munduan zehar ez dago lan indarraren merkatu libre bat, estatu guztiak haien muga arteko lan indarraren fluxua kontrolatzen bilatzen dute. Estatuak aparatu legislatibo indartsuak dauzka inmigrazioa erregulatzeko eta hiritartasuna definitzeko. Estatuaren funtzio honi paralelo, oso hedatua daude inmigrazioaren aurkako diskurtsoak, non beraiek/gu bereizketa etengabe errepikatzen den.

-Beste faktore bat eduki behar da kontuan postmodernoek nazioen gainbehera diagonalizatzen dutenean, izan ere, tesi hau proposatzen ari da momentu batean non nazio batek, beste guztien gainetik, nazioen munduaren lider izan nahi duen. Nazio hau ere desagertzear balego arrazoiak egongo liriteke estatu nazioaren biziraupena zalantzan jartzeko, baina ez da hala. "Dado el poder global de EEUU, podriamos preguntarnos incluso de qué es de lo que se está olvidando semejante afirmación".

Herrialde guztitik

EEUUK leku zentrala dauka kultura posmodernoaren analisia, izan ere, pentsatzen da EEUU dela etorkizuna argien ikus daitekeen lekua. Baina etorkizuna estatubatuarra bada, eta EEBB estatu nazioak suntsitzen dituen indarrarengandik salbu badago, agian goizegi da estatu nazioaren desagertzea datorrelako esateko.

Autorea "deixis" kontzeptuaz baliatzen da nola nazioen eta identitate territorial lokalen desagertzea ematen ari dela (komunikabideengatik etab.) dioten idazle posmodernoek, nahi gabe, nazioan oinarrituako gu/beraien bereizketa betikotzen dutela. "Meyrowitz afirma que no hay ningún sentido del lugar y especifica el lugar donde se produce esta ausencia de lugar", eta leku hau nazio bat da, eeuu.

Identitateak eta Politika

Ohikoa da entzutea identitate politika ere estatu nazioa erausten ari direla, eta batzuk EEBBko hispano edo lgtb-en defentsaren inguruan artikulatutako identitateak beste lekuetako identitate "infranazional" separatistekin parekatzen dituzte. Baina identitateak ez dira hartu behar denak "behar identitarioen" sustratu psikologiko berbera elikatuko balute bezala. Identitate politikaren funtzesko alderdia politika da. Nazionalismoari dagokionez, bereizketa bat egin behar da identitateak territorio nazional bat lortzeko mobilizatzen dituzten eta identitateak erregimen politiko baten baitan mobilizatzen dituzten artean. EEBBko identitate politikak ez dute territorio nazional independente bat eratzea bilatzen, iza ere, mugimendu nazionalistak ez bezala, identitate politikak geografiko desberdinak daudenak batzen ditu identifikazio imaginario baten inguruan, interes komunak konpartitzen dituen komunitate bat. Batzuk diote identitate etniko mota hau posmodernoaren dela erroan, identitateak kontsumorako gai gisa hartzen ditu eta (adibidea bi anaik erabaki dezaketela bat dela german american ta bestea french american). Baina zaila da pentsatzea EEBBko belzen identitatea ere era boluntarista eta kontsumista batean egite dela edo llogika horretatik eratortzen dela. Ertabaida hauetan guztietan, jokuan dagoena nazioaren kideak zein diren da (historikoki bazertuak izan direnak nazio forma berri bat, baina ez dute buruan aberri berri bat, baina hau ez da gauza berezia: nazioa etengabe eraikitzen, berinterpretatzen den prozesu bat da. Nahiz eta politika identitarioa gizarte multikultural baten ideian oinarritua, gizartearen izan badago. Baina multikulturalismoa nazioaren ideiarekin dago lotua, eta horren erakusle da identitate politikak ez haustea nazioaren ideiarekin. Multikulturalismoak kolokan jarri ditzake haien burua nazio osoaren errepresentagarritzat zutenen hegemonia, baina ez nazioa bera.

Globalizazioa eta AEB

Berez, logikoa dirudi esateak globala dena ezin dela nazionala izan, baina nazionalismoak ezaugarri unibertsalak ditu. Nazionalismo estatubatuarrek bere burua mundu mailako arrazoiaren ahots gisa hartzen du bere burua. Izan ere, kultura global transnazional gehiena estatubatuarra da. Kultura globala zirkuitu elektriko autosufiziente bat denaren ideia faltsua da, geografia lausotzen baitu eta hegemonia ezkutatu. Adibide bezala jartzen du nola pelikula askotan, berez internazionalak direnetan, argi eta garbi uzten den pelikula gertatzen den lekua AEB dela, nahiz ez esplizituki aipatu. Markatu gabeko lekua, leku normala, izendatu behar ez dena ere, AEB da. Konflito AEBarrak mundu mailako gatazka gisa jartzen

dira. Partikularra dena unibertsal gisa aurkezten du (itzeiten ABeko baseball ta futbolaz). "Si el producto se globaliza (publico internacional, articulos giratorios fabricados en China..) tambien se globaliza el mensaje. Este no es el mundo de la lucha libre estadounidense. Como descubrio Barthes, el mundo de la lucha libre mundial opera con motivos familiares: no crea la hipermasculinidad agresiva, ni el nacionalismo. Y como amplifico lo familiar, tambien ilustra lo banal y lo global que este mundo de mundos estadounidense. En este sentido la pantomina refleja un mensaje mas amplio, o, mas bien, una idea de lo que es el nacionalismo globalizado que tan familiar resulta hoy día."